

[K. B. Andersen.]

bolden i mål — og vel at mærke uden at der kan dømmes offside, fordi vi ikke har fulgt rimelige spilleregler under slagets gang.

Helga Pedersen: Når man betænker, at spørgsmålet om vedtagelse af en ministeransvarlighedslov har været til debat ved mange lejligheder i dette høje ting, at der ved de fleste forhandlinger synes at have været en udbredt positiv stemning for at få en sådan lov, og at forslag om det blev vedtaget af et enigt folketing i 1939 og derefter af landstinget uden nogen debat overhovedet, ja, så kan man egentlig undre sig over, at en sådan lov endnu ikke er gennemført.

En analyse af de herhenhørende spørgsmål har vi jo først fået med betænkningen af 1962, men vi har haft materiale i forvejen i vore statsretlige forfatteres værker og i rigsrettens praksis, ligesom vi har kendt problemet fra fremmed ret.

1939-loven byggede i alt væsentligt på det af folketinget i 1910 på foranledning af venstre vedtagne forslag. Det er jo fra den politiske historie kendt, at mit parti siden midten af forrige århundrede har udfoldet betydelige bestræbelser for at efterkomme junigrundlovens løfteparagraf. Begrundelsen for denne interesse var oprindelig i overvejende grad at finde i den politiske form, hvorunder folketinget arbejdede, og i de særlige politiske forhold, der eksisterede i en årrække før århundredskiftet, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen også hentydede til. Men mit partis interesse for denne sag er, som det klart fremgik af forhandlingerne i 1939, ikke bortfaldet med parlamentarismens gennemførelse i praksis — og dermed med styrkelsen af det politiske ministeransvar — og ej heller med parlamentarismens fæstelse som grundlovsprincip i 1953.

Den nye betænkning, hvori så betydelig juridisk sagkundskab indgår, må selvsagt give anledning til fornyede overvejelser og vurderinger, og da navnlig når det overvejende flertal i kommissionen, 12 ud af 13, går imod en særlig ministeransvarlighedslov.

Ved forhandlingerne i 1939 har spørgsmålet om nødvendigheden og hensigtsmæssigheden af loven ikke interesseret synder-

ligt. Det stod som givet — som udtalt af daværende justitsminister Steincke — at det „stadig var af stor vigtighed, at et sådant ansvar klart fastslås.“

På forhånd kunne man vel formode, at hvad der herom gjaldt i 1939, skulle også gælde i 1963, hvor ministrenes funktioner, og da navnlig forvaltningsfunktionerne, som allerede dengang blev stærkt fremhævet, er yderligere udvidet.

Mit partis seneste overvejelser er altså også resulteret i, at vi fastholder vort ønske om en ministeransvarlighedslov, der så klart, som det nu er teknisk muligt, fastlægger ministrenes retlige ansvar. Om vor hovedbegrundelse herfor tillader jeg mig at henvise til, hvad ordføreren for forslagsstillerne udtalte ved forslagets fremsættelse. Ordføreren nævnte bl. a. den debat, der fandt sted her i tinget i vinteren 1959-60. Der har også været andre debatter i de senere år, hvor spørgsmålet har været nævnt, men jeg vil gerne fremhæve, at jeg — ligesom den højtærede minister nævnte — mener, at det er absolut en fordel, at vi kan få en fordomsfri og lidenskabsløs drøftelse af dette spørgsmål, og at jeg anser det for en fordel, at vi har fjernet os fra den sag, der oprørte sindene så stærkt for et par år siden. Jeg kan i øvrigt henvise til, at det også under debatten i 1939 fra bl. a. den konservative ordfører blev fremhævet, at det var en fordel, således som det blev udtrykt af det ærede medlem, at Hørups og Estrups ånd ikke svævede over vandene. I det sidste års tid eller mere har vi i øvrigt inden for mit parti drøftet vor holdning i dette lovspørgsmål i forbindelse med overvejelserne om en revision af vort program, og også derfor har mit parti, kan jeg sige, ønsket at få denne sag frem, altså ganske uden hensyn til, om nogen har ment, konkrete sager havde interesse, og for så vidt også uden hensyn til, om den høje regering havde udtalt sig herom i efteråret ved åbningstalen. Men vi takker for den højtærede statsministers tilkendegivne interesse for denne sag.

Nu er det jo således, at den, der drister sig til et forslag, vel vidende at sagkundskåben, den juridiske sagkundskab, går imod det, har en svær hurdle at sætte over, selv om naturligvis andre synspunkter end rent juridiske indgår i folketingets over-